

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ ΤΩΝ ΑΝΘΡΩΠΙΝΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ

ΠΡΩΤΟ ΤΜΗΜΑ

ΥΠΟΘΕΣΗ ΑΜΑΣΟΓΛΟΥ κατά ΕΛΛΑΔΑΣ

(Προσφυγή αριθ. 40775/02)

ΑΠΟΦΑΣΗ

ΣΤΡΑΣΒΟΥΡΓΟ

21 Ιουλίου 2005

Η παρούσα απόφαση θα καταστεί οριστική σύμφωνα με τους όρους που προβλέπονται από το άρθρο 44 § 2 της Σύμβασης. Μπορεί να υποστεί τυπικές διορθώσεις.

Στην υπόθεση Αμασόγλου κατά Ελλάδας,

Το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων (πρώτο τμήμα), συνεδριάζοντας σε δικαστικό συμβούλιο αποτελούμενο από τους:

Κύριο Λ. ΛΟΥΚΑΪΔΗ, πρόεδρο,

Κύριο Κ.Λ. ΡΟΖΑΚΗ,

Κυρία F. TULKENS,

Κυρία E. STEINER,

Κύριο Κ. ΗΑΖΙΥΕΒ,

Κύριο D. SPIELMANN,
Κύριο S.E. JEBENS, *δικαστές*,
και τον κύριο S. QUESADA, *αναπληρωτή γραμματέα τμήματος*.
Αφού διασκέφθηκε σε συμβούλιο στις 30 Ιουνίου 2005,
Εκδίδει την πιο κάτω απόφαση, η οποία ελήφθη την ημερομηνία
αυτή:

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ

1. Η υπόθεση έχει εισαχθεί με μία προσφυγή (αριθ. 40775/02) στρεφόμενη κατά της Ελληνικής Δημοκρατίας, ένας υπήκοος της οποίας, ο κύριος Δημήτριος Αμασόγλου («ο προσφεύγων»), προσέφυγε ενώπιον του Δικαστηρίου στις 15 Νοεμβρίου 2002 δυνάμει του άρθρου 34 της Σύμβασης για την προστασία των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και των Θεμελιωδών Ελευθεριών («η Σύμβαση»).

2. Ο προσφεύγων εκπροσωπείται από την κ. Γ. Γιαννάκου, δικηγόρο του συλλόγου της Θεσσαλονίκης. Η Ελληνική Κυβέρνηση («η Κυβέρνηση») εκπροσωπείται από τους απεσταλμένους του αντιπροσώπου της, κύριο Β. Κυριαζόπουλο, σύμβουλο του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, και κυρία Σ. Τρέκλη, πάρεδρο του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους.

3. Στις 27 Μαΐου 2004, το Δικαστήριο κήρυξε την προσφυγή εν μέρει απαράδεκτη και αποφάσισε να κοινοποιήσει στην Κυβέρνηση την αιτίαση την ελκόμενη από την διάρκεια της διαδικασίας. Επικαλούμενο το άρθρο 29 § 3 της Σύμβασης, αποφάσισε να αποφανθεί ταυτόχρονα επί του παραδεκτού και επί της ουσίας.

ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΑ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΑ ΠΕΡΙΣΤΑΤΙΚΑ

4. Στις 6 Ιουλίου 1994, ο Σ.Κ., πρόεδρος του διοικητικού συμβουλίου της εταιρίας ΒΕΤΕΞ Α.Ε. κατέθεσε μήνυση κατά του προσφεύγοντος για εξύβριση, δυσφήμιση, απειλή και απόπειρα σωματικής βλάβης.

5. Την ίδια ημέρα, ο Εισαγγελέας Πλημμελειοδικών Θεσσαλονίκης άσκησε ποινική δίωξη κατά του προσφεύγοντος και διέταξε προανάκριση. Η προανάκριση της υπόθεσης διήρκεσε μέχρι τις 27 Σεπτεμβρίου 1994.

6. Στις 14 Νοεμβρίου 1994, η δικογραφία της υπόθεσης διαβιβάστηκε στον Εισαγγελέα Εφετών Θεσσαλονίκης. Στις 18 Νοεμβρίου 1994, ο Εισαγγελέας παρέπεμψε τον κατηγορούμενο ενώπιον του Κακουργοδικείου Θεσσαλονίκης (πράξη αριθ. 125/1994). Την 1^η Δεκεμβρίου 1995, ο προσφεύγων κατέθεσε ενώπιον του Συμβουλίου Εφετών Θεσσαλονίκης μία προσφυγή κατά της πράξης αριθ. 125/1994.

7. Στις 20 Δεκεμβρίου 1995, το Συμβούλιο Εφετών Θεσσαλονίκης διέταξε την διεξαγωγή συμπληρωματικής ανάκρισης προκειμένου να προσκομιστούν πρόσθετες αποδείξεις σχετικά με την αλήθεια ή μη των αιτιάσεων του προσφεύγοντος (απόφαση αριθ. 1504/1995). Στις 20 Μαρτίου 1996, το εν λόγω Συμβούλιο παρέπεμψε τον προσφεύγοντα ενώπιον του Κακουργοδικείου Θεσσαλονίκης (απόφαση αριθ. 370/1996).

8. Στις 17 Σεπτεμβρίου 1998, μετά από τρεις αναβολές της συζήτησης, το Κακουργοδικείο Θεσσαλονίκης καταδίκασε τον προσφεύγοντα σε τρεις μήνες φυλάκιση για την δυσφήμιση και σε ένα μήνα φυλάκιση για εξύβριση και απόπειρα σωματικής βλάβης (απόφαση αριθ. 2568/1998).

9. Ο προσφεύγων άσκησε έφεση αυθημερόν. Η συζήτηση ενώπιον του Εφετείου Θεσσαλονίκης, η οποία είχε οριστεί αρχικά για τις 28 Νοεμβρίου 2000, αναβλήθηκε δύο φορές. Στις 9 Οκτωβρίου 2001, το Εφετείο Θεσσαλονίκης επικύρωσε την προσβληθείσα απόφαση. Στις 9 Οκτωβρίου 2001, το Εφετείο Θεσσαλονίκης επικύρωσε την προσβληθείσα απόφαση (απόφαση αριθ. 672-673/2001).

10. Στις 26 Νοεμβρίου 2001, ο προσφεύγων άσκησε αίτηση αναίρεσης.

11. Στις 15 Μαΐου 2002, ο Άρειος Πάγος απέρριψε την αίτηση αναίρεσης (απόφαση αριθ. 1212/2002).

ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΟ ΝΟΜΙΚΟ ΜΕΡΟΣ

Ι. ΕΠΙ ΤΗΣ ΕΠΙΚΑΛΟΥΜΕΝΗΣ ΠΑΡΑΒΙΑΣΗΣ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 6 § 1 ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ

12. Ο προσφεύγων ισχυρίζεται ότι η διάρκεια της διαδικασίας παραγνώρισε την αρχή της «λογικής προθεσμίας», όπως αυτή προβλέπεται από το άρθρο 6 § 1 της Σύμβασης, το οποίο έχει ως εξής:

«Παν πρόσωπον έχει δικαίωμα όπως η υπόθεσίς του δικασθή δικάως (...) εντός λογικής προθεσμίας, υπό δικαστηρίου (...) το οποίον θα αποφασίση (...) επί των αμφισβητήσεων επί των δικαιωμάτων και υποχρεώσεων του αστικής φύσεως (...)»

A. Επί του παραδεκτού

13. Το Δικαστήριο διαπιστώνει ότι η αιτίαση αυτή δεν είναι προδήλως αβάσιμη με την έννοια του άρθρου 35 § 3 της Σύμβασης. Σημειώνει εξάλλου ότι δεν προσκρούει σε κανένα λόγο απαραδέκτου.

B. Επί της ουσίας

1. Περίοδος που πρέπει να ληφθεί υπόψη

14. Η περίοδος που πρέπει να ληφθεί υπόψη άρχισε στις 6 Ιουλίου 1994, ημερομηνία κατά την οποία ο Εισαγγελέας Πλημμελειοδικών Θεσσαλονίκης άσκησε ποινική δίωξη κατά του προσφεύγοντος, και περατώθηκε στις 15 Μαΐου 2002, με την απόφαση αριθ. 1212/2002 του Αρείου Πάγου. Διήρκεσε επομένως επτά χρόνια και περισσότερο από δέκα μήνες για τρεις βαθμούς δικαιοδοσίας.

2. Εύλογος χαρακτήρας της διάρκειας της διαδικασίας

15. Η Κυβέρνηση επιχειρηματολογεί ότι η διάρκεια της διαδικασίας δεν ήταν υπερβολική και ότι τα επιληφθέντα δικαστήρια αποφάνθηκαν μέσα σε λογικές προθεσμίες.

16. Το Δικαστήριο υπενθυμίζει ότι ο εύλογος χαρακτήρας της διάρκειας μιας διαδικασίας εκτιμάται σύμφωνα με τις συνθήκες της υπόθεσης και λαμβανομένων υπόψη των κριτηρίων που έχουν καθιερωθεί από την νομολογία του, και ειδικότερα της πολυπλοκότητας της υπόθεσης, της συμπεριφοράς του προσφεύγοντος και εκείνης των αρμοδίων αρχών, καθώς και του αντικειμένου της διαφοράς για τους ενδιαφερόμενους (βλέπε, μεταξύ πολλών άλλων, *Pélissier et Sassi κατά Γαλλίας* [GC], αριθ. 25444/94, § 67, CEDH 1999-II).

17. Το Δικαστήριο έχει χειριστεί πολλές φορές υποθέσεις που εγείρουν ζητήματα παρόμοια με εκείνα της προκείμενης υπόθεσης και έχει διαπιστώσει την παραβίαση του άρθρου 6 § 1 της Σύμβασης (βλέπε την πιο πάνω αναφερόμενη απόφαση *Pélissier et Sassi*).

18. Αφού εξέτασε όλα τα στοιχεία που του υποβλήθηκαν, το Δικαστήριο θεωρεί ότι η Κυβέρνηση δεν εξέθεσε κανένα γεγονός ή επιχείρημα που να μπορεί να οδηγήσει σε διαφορετικό συμπέρασμα στην παρούσα περίπτωση. Πράγματι, το Δικαστήριο παρατηρεί ότι η υπόθεση δεν ήταν πολύπλοκη και ότι η βραδύτητα της διαδικασίας είναι κατά κύριο λόγο αποτέλεσμα της συμπεριφοράς των επιληφθέντων δικαστηρίων.

19. Υπό το φως της νομολογίας του πάνω στο ζήτημα αυτό και λαμβανομένων υπόψη των προηγούμενων σκέψεων, το Δικαστήριο εκτιμά ότι εν προκειμένω η διάρκεια της επίδικης διαδικασίας είναι υπερβολική και δεν ανταποκρίνεται στην απαίτηση της «λογικής προθεσμίας».

Επομένως, υπήρξε παραβίαση του άρθρου 6 § 1.

II. ΕΠΙ ΤΗΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 41 ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ

20. Σύμφωνα με το άρθρο 41 της Σύμβασης,

«Εάν το Δικαστήριο κρίνει ότι υπήρξε παραβίαση της Σύμβασης ή των Πρωτοκόλλων της και εάν το εσωτερικό δίκαιο του Υψηλού Συμβαλλομένου Μέρους επιτρέπει την ατελή μόνον επανόρθωση των συνεπειών της παραβίασης αυτής, το Δικαστήριο επιδικάζει στον ζημιωθέντα διάδικο, εφόσον συντρέχει λόγος, μία δίκαιη ικανοποίηση.»

A. Ζημία

21. Ο προσφεύγων αξιώνει 100.000 ευρώ για την ηθική βλάβη που υποστηρίζει ότι υπέστη.

22. Η Κυβέρνηση υποστηρίζει ότι το ποσό αυτό δεν έχει καμία αιτιώδη συνάφεια με την επίδικη ποινική διαδικασία. Εστιμά ότι η διαπίστωση της παραβίασης θα συνιστούσε αφ'εαυτής μία επαρκή δίκαιη αποζημίωση. Εναλλακτικά, η Κυβέρνηση υποστηρίζει ότι ένα ποσό 2.000 ευρώ θα συνιστούσε επαρκή δίκαιη ικανοποίηση.

23. Το Δικαστήριο εκτιμά ότι ο προσφεύγων υπέστησαν μία βέβαιη ηθική βλάβη, η οποία δεν επανορθώνεται επαρκώς από την διαπίστωση της παραβίασης της Σύμβασης. Βάσει των σκέψεων που προηγήθηκαν, το Δικαστήριο, αποφαινόμενο κατά δίκαιη κρίση, σύμφωνα με το άρθρο 41 της Σύμβασης, αποφασίζει να επιδικάσει στον προσφεύγοντα 3.000 ευρώ για την αιτία αυτή, πλέον οποιουδήποτε ποσού που μπορεί να οφείλεται για τον φόρο.

B. Έξοδα και δικαστική δαπάνη

24. Ο προσφεύγων ζητεί επίσης 7.100 ευρώ για τα έξοδα και την δικαστική δαπάνη στα οποία υποβλήθηκε ενώπιον των εθνικών δικαστηρίων και του Δικαστηρίου. Σημειώνει ότι αναγκάστηκε να προσφύγει σε δύο δικηγόρους για την διαδικασία ενώπιον του Δικαστηρίου. Δεν προσκομίζει κανένα τιμολόγιο ή απόδειξη αμοιβής.

25. Η Κυβέρνηση ισχυρίζεται ότι οι αξιώσεις του προσφεύγοντος δεν είναι αιτιολογημένες. Εναλλακτικά, η Κυβέρνηση σημειώνει ότι το ποσό που θα επιδικαστεί για την αιτία αυτή δεν θα μπορούσε να υπερβεί τα 1.000 ευρώ.

26. Σύμφωνα με την πάγια νομολογία του Δικαστηρίου, η επιδίκαση εξόδων και δικαστικής δαπάνης στη βάση του άρθρου 41 προϋποθέτει την απόδειξη της πραγματικότητας και της αναγκαιότητάς τους και, επιπλέον, του εύλογου χαρακτήρα του ύψους τους (*Ιατρίδης κατά Ελλάδας* (δίκαιη ικανοποίηση) [GC], no. 31107/96, § 54, CEDH 2000-XI). Εν προκειμένω, το Δικαστήριο σημειώνει ότι ο προσφεύγων δεν προσκομίζει κανένα τιμολόγιο ή απόδειξη αμοιβής σε ό,τι αφορά τα ζητούμενα ποσά. Δεν συντρέχει επομένως λόγος επιδίκασής τους.

Γ. Τόκοι υπερημερίας

27. Το Δικαστήριο κρίνει προσήκον να βασίσει το επιτόκιο των τόκων υπερημερίας στο επιτόκιο δανεισμού της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας προσαυξημένο κατά τρεις εκατοστιαίες μονάδες.

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ, ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ, ΟΜΟΦΩΝΑ,

1. *Κηρύσσει* το υπόλοιπο της προσφυγής παραδεκτό.
2. *Αποφαίνεται ότι* υπήρξε παραβίαση του άρθρου 6 § 1 της Σύμβασης.
3. *Αποφαίνεται ότι*
 - α) το εναγόμενο Κράτος οφείλει να καταβάλει στον προσφεύγοντα, μέσα σε τρεις μήνες από την ημέρα κατά την οποία η απόφαση θα καταστεί τελεσίδικη σύμφωνα με το άρθρο 44 § 2 της Σύμβασης, 3.000 (τρεις χιλιάδες) ευρώ για ηθική

βλάβη, πλέον οποιουδήποτε ποσού που μπορεί να οφείλεται για τον φόρο,

β) από τη λήξη της προθεσμίας αυτής και μέχρι την καταβολή, το ποσό αυτό θα προσαυξηθεί με τόκους υπολογιζόμενους με επιτόκιο ίσο με το επιτόκιο δανεισμού της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας, το οποίο θα ισχύει κατά την εν λόγω περίοδο, προσαυξημένο κατά τρεις εκατοστιαίες μονάδες.

4. *Απορρίπτει* το αίτημα δίκαιης ικανοποίησης κατά τα λοιπά.

Συντάχθηκε στη γαλλική γλώσσα και στη συνέχεια κοινοποιήθηκε εγγράφως στις 21 Ιουλίου 2005 κατ'εφαρμογή του άρθρου 77 §§ 2 και 3 του κανονισμού.

(υπογραφή)

Santiago QUESADA

Αναπληρωτής Γραμματέας

(υπογραφή)

Λουκής ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ

Πρόεδρος